# College van burgemeester en wethouders

**GOEDGEKEURD**

Vergadering van 20 oktober 2026

Beleid en Uitvoering - Team Samenleving

---

**16** **2026_B&W_00692** **Informatienota dementievriendelijke gemeente - informeren**

## Samenstelling:

## Aanwezig:

Erik de Groot, burgemeester en voorzitter; Melvin Smit, wethouder; Steven Bunt, wethouder; Tilko Gernaat, wethouder; Miriam Slomp-Dekkers, wethouder; Josée Woertman, gemeentesecretaris; Jelmer Trox, directiesecretaris


**Samenvatting**

In 2025 en 2026 zette de gemeente belangrijke stappen richting een dementievriendelijke gemeente. Zo is er een werkdocument opgesteld, bestaande uit een meerjarenplan en een uitvoeringsplan, is de samenwerking met het Netwerk Dementie Drenthe & Steenwijkerland gerealiseerd en is een dementiescan uitgevoerd. Op basis hiervan ontvingen wij op 11 mei 2026 het predicaat 'dementievriendelijke gemeente'.


## Informatienota

**Inleiding**

Eind 2024 nam de gemeenteraad unaniem een motie aan om van Steenwijkerland een dementievriendelijke gemeente te maken. Sindsdien hebben wij verschillende stappen gezet om dit doel te bereiken.

Eind 2024 ondertekenden wij samen met het Netwerk Dementie Drenthe een intentieverklaring om te komen tot één gezamenlijk netwerk. Deze samenwerking is begin 2026 officieel vastgelegd in een participantenovereenkomst. Daarnaast stelden wij eind 2025 een werkdocument op, bestaande uit een meerjarenplan en een uitvoeringsplan. Met dit werkdocument blijven we actief inzetten op een dementievriendelijke gemeente.

Begin 2026 hebben wij samen met een belangenbehartiger van Alzheimer Nederland een dementiescan uitgevoerd. De resultaten laten zien dat Steenwijkerland op alle onderzochte thema's boven het landelijke gemiddelde scoort. Op basis van deze uitkomsten ontvingen wij op 11 mei 2026 het predicaat Dementievriendelijke Gemeente.

Met deze informatienota informeren wij u over de stappen die zijn gezet en de vervolgstappen voor de komende periode.

**Kernboodschap**

Het Netwerk Dementie Drenthe en Steenwijkerland

Met het aangaan van de participantenovereenkomst bevorderen wij de samenwerking

rondom dementie op het gebied van welzijn en zorg. Het Netwerk Dementie Drenthe faciliteert in trainingen, scholingen en onderzoek, en verbindt onder andere casemanagers, huisartsenpraktijken en gemeenten. Het netwerk draagt bij aan de implementatie van de Zorgstandaard Dementie, waarin afspraken en richtlijnen voor de zorg aan inwoners met dementie zijn vastgelegd. Hiermee creëren we een dementievriendelijke gemeente.

Dementiescan en dementievriendelijke gemeente

Alzheimer Nederland stimuleert gemeenten om dementievriendelijk te worden. Een dementievriendelijke gemeente bevordert een samenleving waarin inwoners met dementie volwaardig kunnen meedoen en op begrip en ondersteuning kunnen rekenen. Inwoners, organisaties en bedrijven dragen hier gezamenlijk aan bij. De gemeente faciliteert dit door passende ondersteuning te bieden aan inwoners met dementie en hun mantelzorgers, en door actief samen te werken met relevante partners, zoals Alzheimer Nederland en het Netwerk Dementie Drenthe & Steenwijkerland.

Om inzicht te krijgen in hoe dementievriendelijk een gemeente is, heeft Alzheimer Nederland de dementiescan ontwikkeld. De Dementiescan maakt het volgende inzichtelijk:
• Hoe dementievriendelijk de gemeente is;
• Wat de gemeente kan doen om dit te verbeteren;
• Hoe de gemeente scoort ten opzichte van andere gemeenten in de regio.

Om een dementievriendelijke gemeente te worden stelt Alzheimer Nederland de volgende voorwaarden:
1. De gemeente wil dementievriendelijk worden en heeft een gemeenschappelijk doel met relevante partners vastgelegd (denk aan: zorg- en welzijnsorganisaties, bibliotheek dementienetwerk enz.) bijvoorbeeld in een convenant of intentieverklaring;
2. De gemeente voert een beleid- en uitvoeringsplan uit gericht op het vergroten van kennis over en omgaan met dementie onder burgers en op het realiseren van dementievriendelijke buurten en wijken;
3. De gemeente neemt een actieve rol in het lokale en/of regionale netwerk dementie;
4. De gemeente kent voldoende ontmoetingsmogelijkheden voor inwoners met dementie en faciliteert deze (doel is 80% bereik voor thuiswonende inwoners in de buurt);
5. In de gemeente kunnen inwoners met dementie en hun mantelzorgers een beroep doen op ondersteuning en begeleiding;
6. Medewerkers van de gemeente zijn geschoold in het herkennen van en omgaan met inwoners met dementie;
7. De gemeente scoort op ten minste 4 van de volgende thema's in de Dementiescan op of boven het landelijk gemiddelde. Het landelijk gemiddelde stijgt naarmate meer gemeenten het gewenste niveau bereiken. Het blijft dus altijd in een opwaartse beweging.

De thema's zijn:
- Beleid en planvorming
- Structuur en afstemming
- Ontwikkeling dementievriendelijke gemeenschap
- Deskundigheidsbevordering
- Ondersteuning mantelzorgers
- Dagactiviteiten en respijtzorg
- Wonen (vanaf 2024)

Het resultaat van onze gemeente laat zien dat wij op alle punten hoger scoren dan het landelijk gemiddelde en dat wij daarom het predicaat 'dementievriendelijke gemeente' in ontvangst mochten nemen. Het predicaat is maximaal vier jaar geldig, waarbij na twee jaar een tussenevaluatie plaatsvindt. Omdat steeds meer gemeenten het gewenste niveau bereiken, stijgt het landelijk

gemiddelde in de loop van de tijd. Dit betekent dat de norm voor behoud van het predicaat zich blijft ontwikkelen en blijvende inzet vraagt.

Met de werkgroep zetten wij in op de volgende vier ambities:

1. Inwoners bewust maken van de impact van dementie voor inwoners met dementie, hun directe omgeving en op de samenleving als geheel;
2. Inwoners informeren over dementie zodat kennis over dementie wordt vergroot en men de signalen van dementie kan herkennen.
3. Het bevorderen van het meer adequaat reageren van de samenleving op inwoners met dementie en hun mantelzorgers.
4. Het bevorderen dat inwoners met dementie langer kunnen meedoen in de samenleving.

Aan deze ambities koppelen we concrete acties. Voorbeelden van activiteiten zijn:

- het Alzheimer Trefpunt, waar informatie, ondersteuning en lotgenotencontact wordt aangeboden;
- presentaties en trainingen over dementie voor werknemers van het gemeentehuis, verenigingen en andere organisaties;
- diverse ontmoetingsactiviteiten verspreid over de gemeente, zoals het koffie-uurtje in de bibliotheek;
- activiteiten rondom Wereld Alzheimer Dag, waaronder dit jaar de theatervoorstelling *Zeg JA bij dementie*;
- de cursus *Zorg om dementie* voor mantelzorgers;
- activiteiten, informatie en advies vanuit de Dementheek;
- aandacht voor dementie tijdens de jaarlijkse informatiemarkt op de Dag van de Mantelzorg.

**Consequenties voor de gemeente**

- We blijven structureel inzetten op de doorontwikkeling en borging van het predicaat 'dementievriendelijke gemeente'. Dit vraagt om voortdurende inzet op samenwerking en afstemming met lokale en regionale partners.
- De uitvoering en monitoring van het werkdocument, bestaande uit het meerjarenplan en een uitvoeringsplan, vraagt ambtelijk om periodieke evaluatie.
- Wij blijven verantwoordelijk voor het faciliteren van passende ondersteuning aan inwoners met dementie en hun mantelzorgers.

**Communicatie**

n.v.t.

**Vervolg**

Over twee jaar vindt een tussenevaluatie plaats van het predicaat 'dementievriendelijke gemeente'. Daarnaast volgen wij in de komende jaren de ontwikkelingen rondom de Nationale Dementie Strategie 2021-2030, en bekijken we in samenwerking met het Netwerk Dementie Drenthe & Steenwijkerland hoe we de nieuwe Zorgstandaard Dementie kunnen implementeren. Daarbij evalueren we jaarlijks het werkdocument, bestaande uit het meerjarenplan en een uitvoeringsplan.

## Besluit

De informatienota dementievriendelijke gemeente vast te stellen en toe te sturen aan de gemeenteraad.